

LÖVÉN

Medlemsbladet från Neuro Uppsala-Knivsta

Ray Clark underhåll på festen Countryjul 30/11. Foto: Catharina Wedin

Countryjul s 4

Möte om färdtjänsten s 6

Uppföljningsmöte om sekretess s 12

Medlemsaktiviteter 2020 s 14

I detta nummer medverkar:

*Bosse Wedin, Catharina Wedin, Alf Willén, Margaretha Willén,
Maria Mignell, Katrin Petersson och A-C Nyqvist*

Skicka gärna insändare, tips eller annat material hit!

Nästa manusstopp är den 15 februari 2020

Det går bra att prenumerera på Löven, 4 nummer/år:
100 kr, bg 884-8715

hosted by Fun-Graphics.de

**OBS! OBS! De som har uppgett e-postadress får Löven
i fortsättningen enbart på e-post,
om man inte meddelat A-C på kansliet, (018-56 09 26, neuro@c.hso.se)
att man vill ha den som papperstidning**

SÅ HÄR HITTAR DU I TIDNINGEN:

Fasta avdelningar

Insidan.....	sid 2
Kalendarium.....	sid 15
Kontaktpersoner.....	sid 15
Ledare.....	sid 3
Redaktionsrutan.....	baksidan

**Neuro Uppsala-Knivstas kansli är
stängt mellan 20/12-6/1 2020**

Countryjul.....	sid 4
Måndagsträffar under hösten.....	sid 5
Möte om färdtjänst.....	sid 6
Ett spel om färdtjänst.....	sid 7
Tillgänglighet i kollektivtrafiken.....	sid 8
Tandvårdsstöd.....	sid 9
Möte om sekretess med kommunen.....	sid 10
Att längta bort nån gång?.....	sid 11
Att söka bostadsanpassning.....	sid 12-13
Aktiviteter 2020.....	sid 14

Neuro Uppsala läns medlemskassa Rekreation och rehabilitering

Medlemmar och deras anhöriga i Neuro Uppsala Läns
lokalföreningar kan söka medel ur medlemskassan en gång per år.

Resor: 50% av priset på en resa upp till 20 000 kr (max bidrag för en resa per hushåll
är 10 000 kr.)

Ansökningsperioden är året runt och beslut tas en gång i månaden. Inga beviljade
medel betalas ut förrän kvitton/faktura skickats in. Årsinkomst för ensamstående för
att kunna få bidrag, får inte överstiga **200 000 kr** och inkomst i samma hushåll får inte
överstiga **400 000 kr**. (OBS! Nytt)

Några exempel som man kan söka bidrag för:

Resor till utlandet och inom Sverige, hyra av träningsredskap upp till ett år, egenavgift
träning i varmbad upp till ett år, massage, gymkort, spavistelse, fotvård, egenavgift på
hjälpmedel, egenavgift på kurser som t.ex. yoga eller målning, egenavgift på träning
på rekreativcenter, ridning mm

För att få blankett, kontakta kansliet Neuroförbundet Uppsala-Knivsta,
neuro@c.hso.se 018-56 09 26. Blanketten mailas sedan till Neuroförbundet Uppsala
läns kassör, Per-Åke Moberg, perake@bredband2.com

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Julen närmar sig med stormsteg. Efter en väldigt mörk och solfattig november är det skönt att det blir lite ljusare med julbelysningen. NEUROförbundet har haft konferenser under hösten om framtidens för- eningsliv.

De flesta av föreningarna runt om i landet har diskutera- rat NEURO om tio år. Fram- tiden kommer vare sig vi vill eller inte så det är bra att vara förberedd. Apropå framtiden så går forskningen framåt på neurologins om- råde.

Det kommer nya bromsme- diciner till olika neurologiska

diagnoser. Jag läste att man provade en gensax som skulle kunna klippa i våra gener för att undvika vissa sjukdomar. Det ligger nog några år framåt i tiden. NEURO Uppsala-Knivsta har som vanligt haft en del lokala aktiviteter.

Vi deltog i ett uppföljnings- möte med politiker från gatu- och samhällsmiljönämnden för att diskutera färdtjänsten. Det framfördes en del kritik på mötet, det påtalades att färdtjänsten fortfarande inte fungerar tillfredsställande. Det ställdes en del frågor , de vi inte fick svar på lovade man att återkomma med svar.

Vi har ju också fortsatt med medlemsträffarna under hö- sten med olika teman, som har varit relativt välbesökta. Men inom den närmaste framtiden väntar julfirande och kanske lite juledighet.

Så därför GOD JUL och GOTT NYTT ÅR!

OBS! Glöm inte bort att söka pengar från Neuro Uppsala läns medlemskassa för rekreation och rehabilitering, se sid 2

Bosse Wedin

Rehabilitering med helhetssyn och värme

SolyMar hoteles i Calpe, Spanien.
Vackert beläget precis intill Medelhavet.

Individanpassad neurologisk rehabilitering utifrån dina behov, förutsättningar och önskemål. Rehabteam med kunnig och engagerad perso- nal. Stöd och information åt närstående.

Vi hjälper till med ansökan om förhandsbesked från försäkringskassan

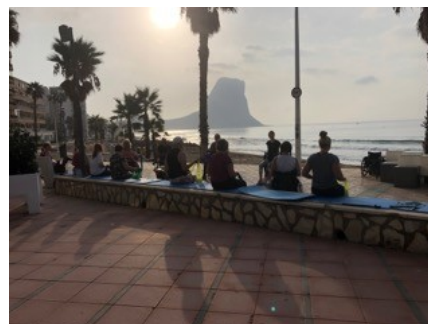

Varmt välkommen att kontakta oss för mer information:

CercaDeTi Rehab AB

Tel: 0766-470 447, e-post: info@cercadeti.se

www.cercadeti.se

COUNTRYJUL

Den 30 november så var det en gnistrande vinterdag då solen för ovanlighetens skull kom fram och lyste upp en liten stund. Så hade vi en annorlunda julfest. Vi kallade det Country jul. Vi höll till i den mysiga kamratgården i Bergsbrunna som är en lagom lokal för oss och detta event. Det var ett ca 30stycken som kom. En härlig stämning flödade i rummet av skratt och samtal. Frivilligt om man ville klä ut sig och det var en hel del som hade gjort det. Vi hade tex en sheriff, cowboy Girl, samt andra unika utklädda. Vi hade en Countrysångare som kom och sjöng för oss, Ray Clark. Enligt min mening så var han en otroligt bra sångare. Han sjöng gamla country klassiker och äldre klassiska julsånger. Dessutom så överraskades vi av den outstanding duon Maria Wik och Bo Wedin som bjöd på en glad liten visa som sen blev en allsång. Lite rulledans blev det med musik av Ray Clark.

Menyn och maten var/kom ett samarbete med Cajas kök. Det var tre rätter med amerikanska smaker och en liten tusch av svenska kryddor. Våldigt gott var det och generöst med mat

FÖRRÄTT - Pulled turkey med kaneldoftande BBQsås, bakad sötpotatis, gemsallad och fresh islanddressing

VARMRÄTT - Revbensspjäll och rotsaksgratäng med coleslaw och tranbärschutney

DESSERT - Pepparkaks Cupcakes med lingonfrostis

VEGETARISKT ALTERNATIV ä Pulled vegme med samma tillbehör på förrätten, Grillspett med hal-loumi, tofu och grönsaker på varmrätten med samma tillbehör

Tack alla ni som var med och gjorde festen så härlig!

Skrivet av Catharina Wedin, Festkommittén

**Nästa fest är
en vårfest
och blir den
18 april
2020!**

Måndagsträffen den 28 oktober Besök av överläkaren Joachim Burman från Neurokliniken Akademiska Sjukhuset

Det kom 24 personer för att lyssna och diskutera fatigue.

Det finns inget bra ord för fatigue. Men det kännetecknas av uttröttnings, ej att förväxlas med trötthet eller narkolepsi.

Joachim Burman

Den centra tröttheten påverkar centrala nervsystemet, medans den mentala tröttheten kännetecknas av ljudkänsligheten, koncentrationen och kommande utmattning.

Hur påverkar fatigue, upplivelse av nedsatt prestation i vardagen, sämre livskvalité samt sämre minnesfunktion.

Riktlinjer från Socialstyrelsen har tagits fram. Ett MFS-test

med skattningsskalor för uttröttnings samt översiktsfrågor. Det finns ingen bra medicinering i dagsläget. Men träning och styrketräning samt kurser i beteendeterapi har visat på bra respons.

ME/MFS kronisk trötthetsyndrom.

MFS självskattning av mental trötthet..

Vid tangenterna:
Margaretha Willén

Måndagsträffen den 18 november Biofilm: En oväntad vänskap

Måndagsträffen den 18 november 2019 erbjöd denna gång filmkväll.

Vi såg filmen "En oväntad vänskap". Filmen var gripande med komiska inslag. Baserad på en sann historia om den förlamade Philippes liv.

Det bjöds på traditionellt biogodis.

Filmkvällarna kommer att återkomma under vårterminen. Så håll utkik!

Vid tangenterna:
Margaretha Willén

Nypoppade popcorn och dricka

Måndagsträffen den 9 december Julavslutning

Vi var ett femtontal personer som trotsade regnet och kom till Måndagsträffen, den sista för året.

En trevlig kväll med samvaro, och uppskattad skinksmörgås med julmust därtill. Även en julsaga uppläst av Catharina fick oss att tänka på julen, trots avsaknad av snö.

"Tomten" av Victor Rydberg fick vi oss också till

livs, fast denna gång via YouTube.

Vi tackar för detta händeriska år och önskar er alla en **God Jul och ett Gott Nytt År!**

Festkommittén
Margaretha Willén
Catharina Wedin

Catharina Wedin m.fl.

HSO Uppsalas politikermöte om färdtjänsten

HSO Uppsala, Handikappföreningarnas samarbetsorgan bjöd in politiker till ett möte om färdtjänsten den 26 november

Färdtjänsten i Uppsala kommun har inte fungerat som det var tänkt under hösten. Sedan det nya upphandlade avtalet började gälla i augusti, har man inte kunnat utföra det antal körningar som efterfrågats. Neuro Uppsala-Knivsta höll i ett möte om färdtjänsten med politiker tidigare i höstas, **se nr 3 av Löven**.

HSO Uppsala kommun arrangerade ett möte med flera deltagare från olika föreningar samt med kommunpolitikerna Hilde Classon (S), 1:e vice ordförande i Gatu- och samhällsmiljönämnden, GSN och Jonas Petersson (C), 2:e vice ordförande. Ordförande Rickard Malmström kunde dessvärre inte komma.

Finn Hedman hade gjort en genomgång av hur färdtjänsten fungerat i Uppsala kommun under en tioårsperiod. Enligt denna översikt fungerade färdtjänsten bättre för tio år sedan. Sedan hade han också sammanställt ett antal frågor som kommit in.

Hela mötet filmades med mobiltelefon av Catharina Wedin och sändes direkt på Facebook på Uppsala färdtjänstforum, där det fortfarande finns kvar. Det kom också in frågor därifrån under mötet.

Mycket av det som diskuterades på mötet handlade om samåkningen som inte fungerar på ett praktiskt och logiskt sätt. Många färdtjänstresenärer upplever att det orsakar onödiga förseningar med långa omvägar.

Politikerna kände inte till hur planeringssystemet fungerar i detalj men skulle undersöka det.

”Lär man sig aldrig av tidigare erfarenheter?”

Man uppmanade alla att lämna in klagomål när resor ställts in eller försenats så att det är möjligt att föra en statistik över det som inte fungerar.

Ett upphandlingsdokument med en kravlista för Samhällsbetalda persontransporter gjordes inför den senaste upphandlingen. Trots det är det alltid en inkörsperiod efter varje upphandling. Lär man sig aldrig av tidigare erfarenheter? Detta kunde man inte svara på, Hilde och Jonas medgav att det kan vara svårt att ha en helhetssyn när det är många olika aktörer som är iblandade.

Därför uppmanade man återigen alla som är missnöjda med sina färdtjänstresor att rapportera in det så att det kan sammanställas och utvärderas.

Jonas Petersson och Hilde Classon från Gatu- och samhällsmiljönämnden

Det fanns tidigare en referensgrupp med brukare som kunde lämna synpunkter, den borde bildas på nytt, föreslog Bo Wedin. Det borde också finnas brukarmedverkan på utbildningarna av färdtjänstchaufförerna, särskilt när det handlar om frågor som rör bemötande. Företrädarna för GSN skulle ta med sig dessa synpunkter tillbaka till nämnden.

Mötet avslutades med en förhoppning om att dialogen mellan funktionshinderrörelsen och kommunens företrädare ska fortsätta framöver.

I Uppsala kommuns Program för full delaktighet står det att *resor med färdtjänst ska vara trygga, pålitliga och ändamålsenliga*. Denna målsättning finns också med i kommunens övergripande styrdokument Alla är överens om detta men det är ändå en bra bit kvar innan man når fram till dessa mål.

A-C Nyqvist

Ett spel om färdtjänst

När färdtjänsten gjordes om och kommunen skulle sköta allt, blev livet ändrat för många. Det har hänt så mycket sedan dess att man nästan glömt att man ett tag kunde ringa taxibolagen direkt när man behövde en bil.

Va, åker du taxi till affären, frågade en frisk person mig. Så lyxigt, sa den friska, hm.

När systemet gick i kommunens ansvar istället för att vi som åker fick ringa bolagen direkt, fick jag en idé.

Jag skulle göra ett spel. Ett brädspel där man tar sig framåt med sin pjäs genom att kasta en tärning. En femma på tärningen tar dig fem steg framåt. Du kan dock hamna på en ruta som är en fallgrop. Spelet ska heta **färdtjänstspelet** och målet är att komma fram först. Fram först!! Idag skulle reglerna ändrats igen. Nu är målet att komma fram överhuvudtaget. Den som tar sig fram vinner.

Nu till spelets fallgropar som man inte vill hamna på när man slår tärningen;

- Du får ingen bil när du ringer Trafikcentralen – Gå tillbaka till hemmet
- Du får en bil 30 min före den tid du vill åka – Stå över ett kast
- Du får en bil 30 min efter du vill åka – Den du ska träffa blir jättearg eftersom du är

***”Fram först!!
Idag skulle reglerna
ändrats igen. Nu är
målet att komma fram
överhuvudtaget.”***

sen -Stå kvar ett kast och skäms

- Samåkning genom hela staden- Du åkte för tidigt och kom ändå fram försent- Stå över
- Taxin kommer 30 min sen, du ansöker om resegaranti - Stå över
- Du har en bokad bil men behövde gå på toa och det tog mer än 3 min- Bilen har nu åkt- Gå tillbaka hem
- Ditt djur är sjukt- du ska till veterinären – Betala dubbel avgift för resan till kommunen
- Du ska besöka en vän som är inlagd på sjukhuset- diskutera med trafikcentralen om det är en färdtjänst eller sjukresa och stå över ett kast
- Din beställning har kommit bort-gör en ny beställning och vänta snällt (stå över)
- Du har beställt en stor bil men det kommer en liten- Lös problemet själv -gå tillbaka 3 steg
- Du måste ha trappklättrare och måste åka hem innan du kommer fram, hem igen
- Du nekas riksferdtjänst som du tidigare haft - stå över ett kast
- Du är ute på stan och klock-

an blir 22.00 och du har glömt beställa bil hem- Ring och beställ vanlig taxi och betala glatt = stå över ett kast

- Du försöker ändra destination direkt hos chauffören. Det går inte svarar chauffören. Trafikcentralen godkänner inte det. Stå över tre kast.

Det finns naturligtvis ytterligare fallgropar än dessa. Säkert har läsarna fler förslag, men det här är färdtjänstspelet.

Maria Mignell

Färdtjänstresan: ett spel bortom kontroll

SRF, Synskadades Riksförbund har gjort en unik färdtjänstkartläggning i alla Sveriges 290 kommuner. Resultatet presenteras som ett sällskapsspel – **Färdtjänstresan (Livspussel Pro)**. De har granskat färdtjänstreglerna i alla Sveriges kommuner. Det blir tydligt hur regler och begränsningar slår mot det vardagliga liv som många andra tar för givet. [Länk till Färdtjänstresan \(Livspussel PRO\)](#).

Hur upplevs tillgängligheten inom kollektivtrafiken?

Hämtat från "Forskning om funktionshinder pågår" 2019-3

Trafikanalys har haft ett regeringsuppdrag att undersöka hur svenskar upplever tillgängligheten och användbarheten för kollektivtrafiken. Tom Andersson, kvalificerad utredare vid myndigheten, var med och genomförde undersökningen.

Vad är de största problemen ni sett?

Det saknas en övergripande helhetssyn hos de aktörer som är inblandade. Det är ofta regionala myndigheter som har ansvar för själva trafiken, som ofta är utlagd på en extern utförare. Kommunerna har ansvar för vägar och hållplatser. Trafikverket har ansvar för statliga vägar, och för järnvägar, där det sedan finns ett antal aktörer som trafikerar spåren. Mellan dessa aktörer finns i princip ingen kommunikation kring tillgänglighet och användbarhet.

Vad får detta för konsekvenser?

Resenären ser ju sin resa, från början till slut. Mag-och tarmsjuka vill veta om det finns toaletter längs hela resan. En person som inte hör behöver veta att det finns skriftlig information längs hela resvägen. Men det finns ingen som har ett helhetsansvar för informationen för hela resan, så det går ofta inte att ta reda på.

"Alla grupper upplever tillgänglighetsproblem som påverkar deras resande. Tillgängligheten är inte ett särintresse."

Ett annat exempel var i Västra Götalandsregionen, där den uppmätta tillgängligheten för tågfordon gick från nära 100 procent till strax över 60 procent på ett par år. Varför? Jo, perrongerna byggdes om och blev lite lägre. Det gjorde att tågens ramper blev så branta att de inte gick att använda. Men det var ju fortfarande samma ramper, som säkert följde de krav tåg företaget hade på sig.

Vilka grupper är det som upplever problem?

Det är ett av de riktigt intressanta resultaten med den befolkningsenkät vi gjorde. Alla grupper upplever i stort sett samma problem. Personer med funktionsnedsättningar upplever ofta i större utsträckning dessa problem, men alla grupper upplever dem.

Många aktörer har nog en – möjligen omedveten – bild att de måste göra anpassningar för döva, blinda och personer med rullstol, alltså mindre grupper. Men det är fel. Alla grupper upplever tillgänglighetsproblem som påverkar deras resande. Tillgängligheten är inte ett särintresse.

Vad kan man göra åt det här?

Vi måste börja skapa en helhet. Kunskapen om hur resenärens resa ser ut måste komma först, samt resenärens behov av information för att planera och genomföra en resa.

Den kunskapen måste vara systematisk, aktuell, korrekt och transparent. Från det kan vi sedan bygga upp tilliten till kollektivtrafiken. Idag gör vi isolerade åtgärder för att förbättra den fysiska tillgängligheten – och det är nödvändigt att vi gör sånt.

Men alla åtgärder förlorar i värde om inte resenären har information om vad som finns och fungerar. Och den informationen måste resenären kunna använda för att faktiskt planera hela sin resa.

Trafikanalys är en myndighet som har till huvuduppgift att utvärdera, analysera och redovisa effekter av föreslagna och genomförda åtgärder inom transportområdet.

Kostnader och ersättningar inom tandvård om du har en funktionsnedsättning

Vid vissa långvariga eller kroniska sjukdomar och/eller funktionsnedsättningar, behöver man ofta mer tandvård än andra. Då kan man ansöka om ett särskilt tandvårdsstöd.

Hör efter med din läkare om du har rätt till tandvårdsstöd. Om du är berättigad till detta ska din läkare skriva ett speciellt intyg som beskriver både din sjukdom och din funktionsnedsättning.

Du kan på grund av en sjukdom även ha svårt att gapa och då kan det vara svårt för tandläkaren eller tandhygienisten att utföra tandvård. Tandvården kostar då som sjukvård. Det innebär att avgiften får räknas samman med andra avgifter för hälso- och sjukvård och därmed ingår i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Det är inte all tandvård som ingår i stödet. Den tandvård som ingår är undersökningar, förebyggande vård, lagningar, behandling av tandlossnings-sjukdom, rotfyllningar och utdragning av tänder. Avtagbara proteser ingår också i tandvårdsstödet. Däremot ingår inte fasta proteser som kronor, broar och implantat.

Du väljer själv vilken tandläkare och tandhygienist du vill gå till.

Vem har rätt till tandvårdsstödet?

Det är regionen där du bor som bedömer om du har rätt till tandvårdsstödet. Varje ansökan bedöms individuellt. Det räcker i regel inte att du har fått en diagnos på din sjukdom eller ditt tillstånd. Funktionsnedsättningen ska också bedömas. Det vill säga hur sjukdomen påverkar din möjlighet att sköta den egna munhygien och vilka problem som kan uppstå vid tandvårdsbehandling.

Till de långvariga sjukdomar och funktionsnedsättningar som kan ge rätt till tandvårdsstöd hör:

- Psykisk sjukdom som leder till svårigheter att sköta munhygien.
- Parkinsons sjukdom, multipel skleros - MS och ALS, amyotrofisk lateral skleros, som alla är sjukdomar i nervsystemet.
- Cerebral pares - CP.
- De reumatiska sjukdomarna, RA, sklerodermi och SLE,
- Missbildningar eller skador i käkarna.
- Funktionsnedsättning efter stroke.
- Sällsynta diagnoser.

Hur ansöker jag om tandvårdsstödet?

För att kunna ansöka om stödet behöver du ett speciellt [läkarintyg](#) där läkaren beskriver sjukdomen och ofta

också funktionsnedsättningen. Det är läkaren du behandlas av som har information om vilka uppgifter som regionerna kräver i läkarintyget.

Läkarintyget skickas antingen av läkaren eller patienten till den enhet som ansvarar för tandvården i regionen där du bor. Ibland kallas det för tandvårdsenheten, men det kan heta något annat beroende på var du bor. Därefter fattar bedömningstandläkaren beslut om du har rätt till tandvårdsstödet och hur länge det gäller.

Du får också en markering i högkostnadskortet eller intyget. Ditt frikort gäller även vid andra tandvårdsbesök.

Vart kan jag vända mig om jag har frågor?

Om du har frågor eller vill veta mer om tandvård i samband med vissa långvariga sjukdomar och funktionsnedsättningar ska du i första hand fråga din tandläkare eller behandlande läkare eller också till den enhet som ansvarar för tandvården i regionen där du bor.

Hämtat från vårdguiden 1177

Att söka bostadsanpassningsbidrag

Funktionshinderrörelsens Hjälpmedelsråd i Uppsala län består av representanter från olika lokala Funktionsrätt i länet. Det är i första hand kommunala hjälpmedel som finns på HUL, Hjälpmedel i Uppsala län som man bevakar. Det är ca fyra möten om året och Hans Richter är sammankallande.

Den 27/11 bjöd man in Jenny Björnstrand som är enhetschef för enheten för bostadsanpassningsbidrag i Uppsala kommun, för att hon skulle informera om vad bostadsanpassning innebär.

Lagen om bostadsanpassning syftar till att ge personer med funktionsnedsättning möjlighet till ett självständigt liv i eget boende. Detta sker genom bidrag som kan sökas från kommunen. Detta är ett kontantbidrag för att möjliggöra anpassningar av fasta funktioner i eller i anslutning till bostaden.

Jenny Björnstrand, enheten för bostadsanpassningsbidrag

”Det ska framgå i ansökan vad som gjort att behovet inte gick att tillgodose genom hjälpmedel från regionen eller kommunen.”

Funktionshindret måste vara bestående och lämnas till enskild person som äger en bostad för permanent bruk eller har en hyres- eller bostadsrätt. Boverket är tillsynsmyndighet för myndigheten.

Vanliga anpassningar är att ta bort trösklar, iordningställa öppen duschplats istället för badkar, installation av spisvakt, ramper vid entréer, dörrbreddningar, automatiska dörröppnare, specialhissar, förstärkt belysning mm.

I en hyres- eller bostadsrätt

måste man komma överens med fastighetsägaren om att anpassningen får utföras och på vilket sätt. Detta regleras i hyreslagen och bostadsrättslagen. Fastighetsägaren kan vara hyresvärd eller en bostadsrättsförening.

Till ansökan ska bifogas ett intyg som styrker att åtgärderna är nödvändiga med hänsyn till funktionsnedsättningen. Arbetsterapeuter, sjukgymnaster och läkare är exempel på yrkesgrupper som kan skriva sådana intyg. För att handläggaren på enheten för bostadsanpassningsbidrag ska kunna fatta beslut om bidrag behövs en kostnadsberäkning eller en offert från en entreprenör. Det är för att redovisa hur mycket pengar som behövs för att betala åtgärderna i ansökan.

Beslutet om bostadsanpassningsbidrag kan överklagas hos Förvaltningsrätten. Bidraget regleras i lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag m.m.

Vid flytt är det viktigt att välja bostad med stor omsorg. När man byter bostad lämnas inte bostadsanpassningsbidrag till sådana åtgärder som beror på att den nya bostaden är uppenbart olämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

Förändringar som har gjorts i lagen är att hjälpmedel måste prövas innan man kan söka bostadsanpassningsbidrag.

Det ska framgå i ansökan vad som gjort att behovet inte gick att tillgodose genom hjälpmedel från regionen eller kommunen.

Boenden som beslutats genom LSS och SOL ger inte möjlighet att bostadsanpassa via bidrag.

Bostadspassning beviljas inte om fastighetsägaren villkorar

anpassningen i form av att de kräver återställning.

Tidigare har man inte fått bidrag till bostadsanpassning om byggherren missat att vid nyproduktion bygga tillgängligt enligt Plan-och bygglagen. Nu kan ändå bostadsanpassningsbidrag godkännas.

Man ska ansöka om bostadsanpassningsbidrag på en sär-

skild blankett som finns på kommunens webbplats www.uppsala.se/bostadsanpassning

Där kan man också få övrig information.

Vid frågor ring 018-727 44 26, eller skicka en fråga till bo-stadsanpassning@upsala.se

A-C Nyqvist

Ärendets gång när man söker bostadsanpassningsbidrag

En intygsskrivare (arbetsterapeut, sjukgymnast eller läkare) intygar behovet, fastighetsägaren ger medgivande till anpassning, sökanden ansöker sedan om bostadsanpassningsbidrag, handläggaren prövar enligt lag och bedömer funktionell lösning och skälig kostnad samt fattar beslut.

Vid BIFALL beställer sökanden anpassningsarbetet, entreprenören utför arbetet, handläggaren betalar ut bidraget i samråd med den sökande när anpassningen är utförd och godkänd.

Vid AVSLAG, sökande kan överklaga beslutet hos Förvaltningsrätten.

Uppsala kommun 2018, antal beviljanden och avslag
Bifall 1729 st
Avslag 59 st

OBS! På den första medlemsträffen, 27/1, 2020, kommer tjänstemän från Enheten för Bostadsanpassning i Uppsala att informera

Flera av patientavgifterna i Region Uppsala ändras från den 1 januari 2020

Förändringarna i patientavgifterna innebär bland annat att:

- En enhetstaxa 260 kronor införs inom specialistvården. Avgiften gäller till exempel besök hos dag-sjukvård, fysioterapeut, kiropraktor, naprapat och läkare, som tidigare kostat 110, 170 och 330 kronor. Undantag görs för till exempel förebyggande vård som tobaksavvänjning och viktminskning, där avgiften ligger kvar på 90 kronor. Röntgen behåller också avgiften på 110 kronor.
- Enhetstaxan inom primärvården höjs från 150 kronor till 200 kronor.
- Patientavgifterna för besök på akutmottagningar på Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping höjs från 420 kronor till 500 kronor.
- Provtagningsavgiften inom klinisk kemi, det vill säga blod- och urinprov, tas bort.
- Förskrivningsavgiften för hjälpmedel höjs så att ett hjälpmedel med en avgift på 300 kronor kommer att kosta 340 kronor. Avgiften för två hjälpmedel höjs från 450 kronor till 510 kronor och avgiften för tre hjälpmedel höjs från 600 kronor till 680 kronor.

Högekostnadsskyddet är oförändrat, det vill säga 1 150 kronor för sjukvård, 1 500 kronor för sjukresor, 1 100 kronor för hjälpmedel och 2 600 kronor för samordnat högekostnadsskydd.

Uppföljningsmöte om sekretess med Uppsala kommun den 21 november

I våras bjöd Neuro Uppsala-Knivsta in tjänstemän från Uppsala kommun för att prata om hur de arbetar med sekretess när det gäller personlig assistans och även hemtjänst.

Nu följde ett uppföljningsmöte med Åsa Lögdberg från omsorgsförvaltningen som berättade att de hade informerat om de synpunkter som kommit upp på mötet med Neuro. Hon berättade också om de rutiner som gäller inom kommunen.

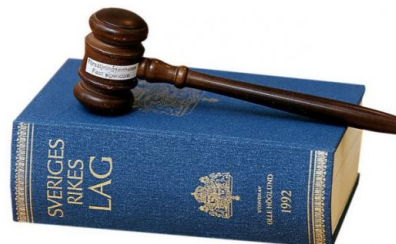
Lagen föreskriver att man undertecknar en sekretessförbindelse att inte lämna ut uppgifter som t.ex. handlar om namn, adress, ålder, familjesituation, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, missbruk, anställning, ekonomisk situation mm. Detta är ett sekretesskydd för brukare. Den som bryter mot detta kan åtalas för brott mot tystnadsplikten vilket kan leda till olika straffpåföljder.

Åsa Lögdberg berättade också att på kommunens intro-

duktionsutbildningar för anställda diskuterar man olika exempel för att alla ska förstå vad sekretess är. Chefer på samtliga nivåer ansvarar för att sekretessen följs. Hur de privata utförarna utbildar sina anställda, ansvarar de för själva. Men lagen är densamma och ska följas. IVO, Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över alla verksamheter som dessa och dit kan man vända sig som patient, brukare eller anhörig för att anmäla ett klagomål.

Catharina Wedin påpekade att det är viktigt att alla som skriver på en sekretessförbindelse också förstår vad det innebär. Ett förslag är att sekretessförbindelsen skrivs på tillsammans med brukaren och den som är ansvarig för assistansföretaget för att det ska bli tydligare.

I början av nästa år kommer Neuro Uppsala-Knivsta att bjuda in flera privata assistansbolag till samtal och diskussion om hur man på bästa sätt informerar sina anställda om hur

lagen om sekretess ska hantieras.

Det viktiga är att kunden ska känn sig trygg med att sekretessen fungerar.

Den medlem som vill, kan maila eller skicka in egna erfarenheter av att ha varit med om när sekretessen inte har fungerat till neuro@c.hso.se eller skriva till Neuro Uppsala-Knivsta, Kungsgatan 64, 753 41. Det går bra att vara anonym.

OBS! Det är bra att känna till att föreningen Neuro Uppsala-Knivsta också har sekretess och tystnadsplikt. Inga medlemsuppgifter lämnas ut till utomstående och dataskyddsförordningen GDPR gäller enligt lag.

A-C Nyqvist

Är du nybliven MS-sjuk eller har du varit sjuk en längre tid – kanske vill du vara med i vår lilla MS-grupp där vi pratar och stöttar varandra?

Vi kommer med idéer som har med vårt funktionshinder att göra.

Vi träffas 2-3 gånger per termin kl. 18-20. Vi kommer att vara på Kungsgatan 64, i funktionshinderföreningarnas hus.

Kontakta AC på kansliet, 018-56 09 26, neuro@c.hso.se och lämna namn, telefon och e-post så ringer någon i gruppen upp dig.

Vera Melin

Är det konstigt att man längtar bort nå'n gång?

Nog finns det mål och mening i vår färd – men det är vägen, som är mödan värd, skrev Karin Boye i en av sina mest kända dikter, *I rörelse*. Resan är ett av litteraturens vanligaste motiv. Varför fascinerar vi så av resor?

För att vi genom resorna upplever något nytt, för att vi vidgar våra vyer, för att de ger oss andra erfarenheter, skulle troligen många svara. Detta gäller både författare av reseberättelser och läsare av dessa. En del reseskildringar har kommit till under fruktansvärda betingelser, oavsett om de är självupplevda eller påhittade.

Reser vi också för att hålla oss i rörelse? I rädsla för att stanna upp och brottas med existentiella frågor?

Reseförberedelser kan vara tämligen ångestladdade. Packandets beslutångest, vad skall med och vad kan lämnas? Räcker pengarna? Har jag tillräckligt vaccinationsskydd? Kanske är det lugnare att stanna hemma? Se maskrosorna spira på vår egen lilla gräsplätt och göra en resa i vårt inre?

Nej, vi utsätter oss med glädje för reseförberedelsens vånda. Vi läser resebeskrivningar och restips. Vi hoppas, tror och längtar. Att den här resan skall bli den ultimata.

Den som skall ge oss evig sol, kravlösa dagar, mera røj, större klickar. För en del handlar resor om fysisk utmaning, möten med det vilda och primitiva. Andra hoppas finna sitt livs utvalda som skall revolutionera hela ens liv.

Gemensamt har alla resenärer längtan bort. Längtan någon annan stans.

Längtan efter förnyelse och upptäckter. Längtan efter rörelse. Ofta längtan efter kontraster till livet här och nu.

Kanske letar vi också efter vår plats på jorden? Världen är stor. Vi råkade födas i denna avkrok av den, var det de vi var ämnade till? Vi längtar, vi människor. Bort till något annat, oftast större och vackrare. Något mer spännande än det liv vi lever.

Det märkliga är att detta exotiska borta, är någon annans hem och vardag. I varje del av världen har det skrivits reseskildringar om det andra, det främmande och lockande.

Över hela världen sitter människor i sina hem och längtar bort. Kanske till ditt vardagshörn av jorden.

De stora reseskildringarna och äventyrarna, vad kände de då de återkom hem? Var de tillfredställda eller besvikna över att vara tillbaka? Suckade de belåtet eller besviket? Vågade de stanna upp? Kunde de känna att det var där deras hjärta hörde hemma?

Vi är så rädda för att utforska vårt inre. Vi skräms mer av det än att möta de yttre färdernas strapatser. Bort längtar vi, i rörelse förblir vi.

Tänk om vi fick modet att möta oss själva. Om vi fick förmågan att förlåta vårt tillkortkommande. Om vi kunde acceptera våra närmastes fel och brister. Det kanske skulle bjuda oss på en större reseupplevelse än vi någonsin vågat hoppas på?

**Katrin
Pettersson**

Medlemsaktiviteter 2020

Här kommer lite information om olika aktiviteter. Mer information kommer nästa år.

Medlemsträffar på måndagar med olika teman

Vårens första träff "Om bostadsanpassning" information från enheten för bostadsanpassning den 27/1, kl. 16.00, lokal: storan, Kungsgatan 62, 5 tr.

Övriga träffar sker med några veckors mellanrum.

Bokcirkeln, "Smärta" av Kent Revedal, börjar i mitten av februari, torsdagar, kl. 17-19

Kurs i rullstolsdans

Träning med rehab resurs, tisdagar

Föreläsning om Polynuropati och sällsynta diagnoser

Utflykter till Tranvik utanför Norrtälje, Kungsbyn djurpark i närheten av Enköping, Livrustkammaren i Stockholm

Pubkvällar

Mer information kommer under våren

Årsmöte den 22 mars, kl. 13-16, Kungsg. 62, storan 5 tr

Neuropromenaden den 9 maj längs med Fyrisån

Vårfest den 18 april, Karibiskt tema, kamratgården Bergsbrunna

I samarbete med Strokeföreningen kör, mindfulness, hör av er för mer information!

Föreningen deltar i flera mässor med informationsbord och uppvisning med rullstolsdans:

Fritid för alla-dagen 25/1, 60+mässan, 25-26 mars

Information om rättigheter 9/2

Vilka lagar har jag nytta av om jag eller en familjemedlem lever med neurologisk funktionsnedsättning? Hur ansöker jag? Om jag inte är nöjd med ett beslut, vad gör jag?

Magnus Andersson, koordinator för Neuros juridiska rådgivning, informerar om olika lagar som berör personer med funktionsnedsättning.

Lagar som kommer att beröras är bl.a. LSS, socialtjänstlagen, merkostnadsersättning, sjukpenning, bostadsanpassning och färdtjänst.

Magnus ger även tips angående överklagande av beslut kring dessa lagar.

Dag och tid: **söndag 9 feb 13.30-16.30** – fikapaus 14.30

Plats: **Kungsgatan 62, lokal Storan, 5 tr, Uppsala**

Anmälan: till **Alf Willén** senast 31/1, e-post: alf.willen@telia.com mob. 073-421 46 96

KALENDARIUM 2020

- Januari** 27/1 kl. 18.00, Medlemsträff, Kungsgatan 62, storan 5 tr
Februari 9/2 kl. 13.30-16.30 Information om rättigheter, Kungsgatan 62, 5 tr
Bokcirkel, start i mitten av februari, boken "Smärta" av Kent Revedal
Mars 22/3 Årsmöte, kl. 13.00-16.00 Kungsgatan 62, storan 5 tr

OBS! Tänk på att inte använda parfymer eller starka dofter när du kommer hit på möten till Kungsgatan 62 och 64 eftersom det finns personer med allergier och överkänslighet som vistas här.

Neuro Uppsala-Knivstas aktiviteter görs i samarbete med ABF i Uppsala län

KONTAKTPERSONER

	Ordförande Neuro Uppsala-Knivsta Bosse Wedin, tel. 018-42 00 44, mob. 070-295 89 30, e-mail bo.wedin@hotmail.com
Anhörigfrågor	Catharina Wedin, tel. 018-42 00 44, mob. 072-314 77 28 e-mail cath.wedin@hotmail.com
Anhörigcentrum	Tel. 018-727 92 00, mob. 076-779 74 12
Hereditär spastisk parapares	Björn Thorzell, tel. 018-38 72 73, mob. 070-326 72 73, e-mail b.k.thorzell@gmail.com
MS	Ingela Ljungberg-Jansson, tel. 070-775 56 99, e-mail ljungmanjansson@hotmail.com
Parkinson	Göran Einarsson tel. 018-25 44 42, mob. 070-339 25 71 e-mail gevvsab@yahoo.se
Ryggmärgsskador	Åsa Strahlemo, tel. 070-81 98 044, e-mail asa.strahlemo@gmail.com
Stroke	Finn Hedman, mob. 070-274 14 90, e-mail finn.hedman@pol.uppsala.se
Polio/postpolio	Christer Jacobson, tel. till Neuroförbundet 08-677 70 11, e-mail info@neuroforbundet.se
CP	Carin Malmstedt Westerlund, tel. 018-51 19 05, e-mail carin.m.w@tele2.se
Gruppen för medlemsaktiviteter	Catharina Wedin, tel. 018-42 00 44, mob. 072-314 77 28, e-mail cath.wedin@hotmail.com

Avsändare

Uppsala-Knivsta

Kungsgatan 64

753 41 Uppsala

Ansvarig utgivare

Bo Wedin

Redaktion och layout

Kansliet Neuro Uppsala-Knivsta

Allt material skickas till:

Neuro Uppsala-Knivsta

Kungsgatan 64

753 41 Uppsala

Tel: 018-56 09 26, e-mail: neuro@c.hso.se

Kansliets öppettider må-fre 10.30-15.30

Varje artikelförfattare ansvarar själv för sakinnehållet i sin artikel
Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insända texter